

Bakom den bräckliga fasaden doldes entusiasm och vilja

Vem minns inte Ellen Fridolin? I min generation hörbybor och i de närmast föregående är det väl knappast någon som inte har den originella damen i någorlunda färskt minne.

Själv hade jag förmånen att lära känna denna den mellanskönska hembygdsrörelsens Grand Old Lady vid en tidpunkt då hon uppnått en aktningvärd ålder. Men det var en ålderskillnad man över huvudtaget inte lade märke till.

Fram till sin bortgång var nämligen Ellen Fridolin ett levande bevis på att en människa verkligen kan bevara sitt ungdomliga sinne genom åren. Hon drevs av ett brinnande intresse för trakten och dess äldre historia och slog sig egentligen aldrig till ro förrän hon nått de mål hon satt upp för sin verksamhet.

Att det under den bräckliga fasaden fanns en sådan järnvilja och kraft förstod man egentligen inte förrän man lärt känna Ellen Fridolin. Och hon var lätt att bli bekant med — Ellen Fridolin kände de flesta och tyckte om att umgås med folk på ett enkelt och naturligt sätt.

Två stora drömmar hade hon och båda fick hon se förverkligade innan hon gick ur tiden. Den första var att få samla sina gamla föremål i en hembygdstuga. Det kämpade hon länge för och resultatet av dessa ansträngningar blev som bekant Boarpsstugan i Hörby.

Den vårdade hon som om den var hennes egen — vilken den på sätt och vis också var, i varje fall hade hörbyborna den uppfattningen. Onekligen hade man också svårt att föreställa sig någon lämpligare värdinna än Ellen Fridolin när hon tog emot i sin hembygdsdräkt.

Nu var emellertid Boarpsstugan bara en etapp på vägen mot det slutgiltiga målet — att skapa ett permanent museum i Hörby där samlingarna kunde förvaras och exponeras på ett bättre sätt.

Det gick inte att ordna i Boarpsstugan och dessutom var det svårt att klara en betryggande bevakning av de många och värdefulla föremålen. Ellen Fridolin började därför tidigt bearbeta kommunalpolitikerna med krav på ett riktigt museum.

Till en början togs hon förmodligen inte på fullt allvar.

Vad skulle Hörby med museum när man hade Boarpsstugan? undrade sparsamma kommunalgubbar och lät sig inte bevakas.

Men tiden arbetade för Ellen Fridolin. När köpingen slogs samman med Östra Frosta och Långaröds kommuner fick hon ett eget "departement" i den nya förvaltningsorganisationen. Hörby fick en kulturnämnd och planerna på ett museum började så småningom tas på allvar av de förtroendevalda.

När Eslövs tingsrätt i samma veva upphörde med sina månatliga utflykter till tingshuset i Hörby bröts visserligen en gammal fin mellanskönsk tradition men samtidigt fick kommunen tillgång till lokaler som verkade skraddarsyddas för ett museum.

Idag har Hörby sitt museum. Ellen Fridolin fick inte bara uppleva hur hennes dröm blev verklighet, hon fick dessutom tillsammans med amanuens Marie Stenfell vara med och planera inredning och utformning. Det var hennes sista stora uppgift i livet och den genomförde hon med samma ungdomliga entusiasm som hon visat i så många andra tidigare sammanhang.

På något sätt var det emellertid som krafterna tog slut i och med det. Ellen Fridolin hade nått sina drömmars mål och drog sig nöjd med sitt långa livsverk tillbaka — trött och belåten slutade hon sina dagar på det nya åldersdomshemmet Källhaga — bara ett stenkast från Boarpsstugan.

Lars-John Lindberg

Ellen Fridolin fick under sin levnad se två av sina stora drömmar gå i uppfyllelse. Hörby fick på hennes initiativ både hembygdstuga och museum

Bild: Tommy Svensson, Hörby